

**KÖZBESZERZÉSI
HATÓSÁG**

2018/80

A KÖZBESZERZÉSEK TANÁCSÁNAK ÚTMUTATÓJA

2018. április 25.

A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója

az építési beruházások biztosítási követelményeiről

(KÉ 2018. évi 80. szám, 2018. április 25.)

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015. Korm. rendelet) 11. §-a alapján tervezési és mérnöki szolgáltatás megrendelése esetén az ajánlattevő köteles – legkésőbb a szerződéskötés időpontjára – felelősségbiztosítási szerződést kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra.

Fentiekén túl, építési beruházás esetén az ajánlattevő köteles – legkésőbb a szerződéskötés időpontjára – felelősségbiztosítási szerződést kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra [322/2015. Korm. rendelet 26. §].

Jelen útmutató kifejezetten a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-ában előírt, építési beruházásokhoz kapcsolódó felelősségbiztosítás kérdéseivel foglalkozik.

Fontos azonban rögzíteni, hogy a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a kizárólag a felelősségbiztosítás megkötését, illetőleg kiterjesztését rögzíti, a vagyonszámítás előírására a Kbt., illetve a 322/2015. Korm. rendelet nem kötelezi az ajánlatkérőt.

Hangsúlyozandó azonban, hogy az építési beruházások teljes körű biztosítása csak olyan építés- és szerelés biztosítási szerződésekkel oldható meg (C.A.R. vagy E.A.R.), melyek rendelkeznek vagyonszámítási és felelősségbiztosítási elemekkel.

I. Alapfogalmak

Az építési beruházásokhoz kapcsolható legfontosabb biztosítások elhatárolása érdekében az alábbi definíciók rögzíthetők:

Általános felelősségbiztosítás

Ellentétben a vagyonbiztosításokkal a biztosított és a károsult személye elválik egymástól, más jogi vagy természetes személy. Ennek megfelelően ez egy ún. hárompólusú jogviszony. A károkozó felelőssége nem objektív, hanem vétkességi alapú, tehát csak abban az esetben áll fenn, ha a károkozó nem tudja magát kimenteni. A kárt elszenvedő a károkozó felelősségvállalására és biztosításának feltételeire hagyatkozik, kárának megtérülését passzív szerepkörben várja, közvetlenül nem érvényesíthet igényt a biztosítóval szemben. A felelősségbiztosítás csak akkor lép be a károkozó helyett, ha a biztosított felelőssége egyértelműen megállapítható. Fontos, hogy felelősségbiztosítás esetén a biztosító általi kártérítésre a károsult és nem a biztosított jogosult, kivéve, ha a biztosított bizonyítja, hogy ő már kifizette a kárt.

Vagyonbiztosítás

Saját jogú biztosítás, a kár bekövetkezte után nem a felelősség megállapítása a kérdés, hanem csak a feltételekben vállalt biztosítási esemény megvalósulása. Ennek tisztázása jóval egyszerűbb lehet, ezért gyorsabb kártérítésre van lehetőség. Kiterjed olyan eseményekre, amelyekért senki nem tartozik felelősséggel, de a kár helyreállítása komoly költségekkel jár: pl. földrengés, árvíz, vihar.

Összkockázatú vagyon- és felelősségbiztosítás (C.A.R. és E.A.R.)

Vagyonbiztosítási és felelősségbiztosítási elemeket vegyítő biztosítási típus, mely komplex megoldást nyújt az építési beruházások biztosítási igényeire.

Szakmai felelősségbiztosítás

Az ajánlatkérő az ajánlattevő, illetve a részvételre jelentkező szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága körében szakmai felelősségbiztosítást kérhet *a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról* szóló **321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: 321/2015. Korm. rendelet) 19. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

A szakmai felelősségbiztosítás abban tér el a korábban leírt felelősségbiztosítás tartalmától, hogy ebben az esetben léteznek az adott szakmára irányadó jogszabályok, melyek részletesen szabályozzák az adott tevékenységgel foglalkozók működését, és amennyiben ezen szabályok ellen vét a biztosított, akkor ezért felel. Általánosságban ezt a felelősségbiztosítást az adott szakmára irányadó jogszabályok írják elő úgy, mint például *a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenységről* szóló **14/2016. (V. 25.) MvM rendelet**. A szakmai felelősségbiztosítás a - biztosított és szolgáltatásának igénybevevője között létrejött - szerződés tárgyát képező szakmai szolgáltatásnyújtás

közben a szolgáltatás igénybevevőjének okozott károkat fedezi, szemben az általános felelősségbiztosítással, amely a harmadik félnek (nem szerződéses partnernek) okozott olyan károkra nyújt fedezetet, melyek nem a szolgáltatás nyújtásához szorosan kapcsolódóan merülnek fel.

A biztosítási esemény bekövetkezésének többlet feltétele szakmai felelősségbiztosítások esetén a szakmai hiba elkövetése. Tehát csak szakmai hibából előálló károk tartoznak a biztosítási fedezet alá.

A szakmai felelősségbiztosítás esetében – szemben az általános felelősségbiztosítással, melynek keretében a személyi sérüléssel és dologi károk térülnek – az esetek nagy részében az okozott pénzügyi veszteséget téríti meg a biztosító. A szakmai és általános felelősségbiztosítások így egymás mellett, egymást kiegészítve nyújtanak széleskörű védelmet a biztosított részére.

Szakmai felelősségbiztosítás esetén a szakmai szolgáltatás jellemzően nem dolog létrehozására (pl. termékgyártás) vagy fizikai munkavégzésre (pl. karbantartás, javítási tevékenység), hanem szellemi munkavégzésre, „szellemi” termék létrehozására irányul (pl. ügyvédi-, orvos-, tervezői-, könyvelői- és könyvvizsgálói tevékenység stb.).

Bár a 321/2015. Korm. rendelet 19. §-a (1) bekezdésének d) pontja nem tesz különbséget a beszerzési tárgyak között, általánosságban elmondható, hogy azon szolgáltatás-megrendelés tárgyú beszerzésekre jellemző főszabályként a szakmai felelősségbiztosítás előírása, ahol annak meglétét az adott szakma gyakorlására vonatkozó jogszabály is megköveteli. Építési beruházások esetében emiatt, ha az ajánlatkérő a gazdasági szereplők szakmai felelősségbiztosításának fennállását is vizsgálni kívánja a 321/2015. Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés d) pontja szerint, úgy különös körültekintéssel kell eljárnia annak megítélése során, hogy arra szükség van-e egyáltalán a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a szerinti felelősségbiztosítás mellett. Egyebekben megjegyzendő, hogy amennyiben külön jogszabály alapján a szakmagyakorlás feltétele a szakmai felelősségbiztosítás megléte, ilyen felelősségbiztosítás hiányában – jogszabálynak való meg nem felelés okán – felmerülhet az ajánlat (részvételi jelentkezés) Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti érvénytelensége.

Kezesi biztosítás

A kezesi biztosítás a Kbt. szerinti biztosítékok nyújtásának egyik formája az alábbiak alapján.

A Kbt. 134. §-ának (1) bekezdése szerint, ha az ajánlatkérő a szerződésben biztosítékot köt ki, a biztosítékra vonatkozó feltételeket a közbeszerzési dokumentumokban közölni kell. A (2)-(8) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandóak a Ptk. Hatodik Könyv XXVI. Fejezetében szabályozott szerződést megerősítő biztosítékokra.

Biztosíték kikötése esetén az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban

a) előírja, hogy a biztosítékok az ajánlattevőként szerződő fél választása szerint nyújthatóak óvadékként az előírt pénzüsszegnek az ajánlatkérőként szerződő fél fizetési számlájára történő befizetésével, átutalásával, pénzügyi intézmény vagy biztosító által vállalt garancia vagy készfizető kezesség biztosításával, vagy biztosítási szerződés alapján kiállított - készfizető kezességvállalást tartalmazó - kötelezvényvel, vagy
b) megjelöl egy vagy több - az a) pontban nem szereplő - biztosítéki formát, illetve biztosítéknyújtási módot, és előírja, hogy a biztosíték az ajánlattevőként szerződő fél választása szerint teljesíthető bármelyik megjelölt vagy az a) pontban meghatározott formában, illetve módon [Kbt. 134. § (6) bekezdés].

Az ajánlatkérő által előírt biztosítéko(k) határidőre történő rendelkezésre bocsátásáról a Kbt. 134. §-ának (5) bekezdése értelmében az ajánlattevőnek az ajánlatban nyilatkoznia kell, egyéb igazolás, nyilatkozat a biztosítékokról a közbeszerzési eljárásban nem kérhető. Ennek megfelelően, amennyiben az ajánlattevő biztosítási szerződés alapján kiállított - készfizető kezességvállalást tartalmazó - kötelezvényvel kívánja teljesíteni az ajánlatkérő által előírt biztosítéko(k)at, úgy ajánlatában csak nyilatkozni köteles erről.

A biztosítási szerződés alapján kiállított - készfizető kezességvállalást tartalmazó - kötelezvény nem csak a fent említett biztosítékok rendelkezésre bocsátásának egyik módja, hanem a Kbt. 54. §-ának (2) bekezdése alapján az ajánlati biztosíték is teljesíthető ilyen kötelezvényvel.

II. A felelősségbiztosítás szerepe, funkciója

A 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a értelmében a közbeszerzési eljáráson nyertes ajánlattevőnek kell felelősségbiztosítást kötnie. A biztosítási szerződés esetében az ajánlattevő lesz a szerződő és biztosított, és amennyiben több cégből álló konzorcium nyerte el a pályázatot, ők lesznek az együttbiztosítottak. Az általános felelősségbiztosítás védelmet nyújt a harmadik személyeknek szerződésen kívül okozott személyesérüléses (kivéve a munkáltatói minőségben okozott károkat) és dologi károkra (harmadik személynek minősül mindenki, akivel a biztosított nem áll szerződéses jogviszonyban). Ezek alapján az ajánlatkérőnek okozott károkra nem terjed ki (például a munka során leég az ajánlatkérő egyik épülete).

Fontos kiemelni, hogy a felelősségbiztosítás kizárólag az előre nem látható, balesetszerűen bekövetkező eseményekre terjed ki. A felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosító mentesíti a biztosítottat a kártérítési kötelezettség teljesítése alól, amennyiben olyan kárt okoz, amelyért a jogszabályok alapján kártérítési felelősség terheli. A felelősségbiztosításnak károsult védő szerepe is van, miután a biztosító közvetlenül a károsult javára és kezéhez teljesít. A felelősségbiztosítás ezen felül jogvédelmi funkcióval is bír, amennyiben a biztosítási védelem a biztosítottal szemben érvényesített alaptalan igények elhárítására is kiterjed.

A hibás teljesítésből eredő szavatossági és jótállási igényekre a felelősségbiztosítás általában nem nyújt fedezetet (szavatosság keretében a szolgáltatás nyújtója köteles saját költségén a hibás dolgot kijavítani vagy kicserélni, illetve a munkát újból elvégezni).

III. A felelősségbiztosítás előírása során figyelembe veendő szempontok

1. A Kbt. alapelveinek és a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-ának megfelelően a biztosítási igény álljon arányban az építési beruházás értékével, azaz ne legyen irreális, mert így a biztosítás költségei is irreálisan magasak lesznek, amely felboríthatja a tervezett pénzügyi keretet. A Kbt. 2. §-ának (3) bekezdésében szereplő jóhiszeműség és tisztesség, valamint a joggal való visszaélés tilalmának alapelvéből levezethető arányosság alapján az ajánlatkérő a felelősségbiztosítás mértékének és terjedelmének meghatározásakor nem írhatja elő az ésszerű és szükségszerű értéknél – különösen a lényegesen – magasabb kártérítési limitű fedezet biztosítását. Ezen arányossági követelményt az alkalmassági kritériumok, így a szakmai felelősségbiztosítás tekintetében a Kbt. 65. §-ának (3) bekezdése tartalmazza, mely szerint az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni. Hangsúlyozzuk, hogy a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a szerinti felelősségbiztosítás tekintetében a Kbt. 2. §-ának (3) bekezdésében szereplő jóhiszeműség és tisztesség, valamint a joggal való visszaélés tilalmának elve, valamint végső soron maga a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a, míg a 321/2015. Korm. rendelet 19. §-a (1) bekezdésének d) pontjában szereplő, alkalmassági követelményként előírható szakmai felelősségbiztosítás vonatkozásában a Kbt. 65. §-ának (3) bekezdése követeli meg az arányosságot.

2. Egy konzorcium által teljesített projekten belül a biztosítási konstrukciók összehangolására van szükség. Mindez azt jelenti, hogy az építési beruházás minden elemére kiterjedő felelősségbiztosítással kell a közös ajánlattevőknek rendelkezniük.

3. Fontos követelmény, hogy az ajánlatkérő nem követelheti meg az általános felelősségbiztosítási szerződés meglétét az ajánlattétel időszakában, a 322/2015. Korm. ren-

delet 26. §-a alapján a nyertes ajánlattevőnek kell ugyanis – legkésőbb – a szerződéskötés időpontjára az ajánlatkérő által előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosítási szerződést kötnie vagy meglévő felelősségbiztosítását az ajánlatkérő előírásainak megfelelően kiterjesztenie.

4. Figyelemmel arra, hogy csak a nyertes ajánlattevőnek kell a szerződéskötés időpontjára(!) általános és/vagy szakmai felelősségbiztosítással rendelkeznie, biztosítási kötvény sem kérhető az ajánlattevőktől az ajánlat benyújtásával egyidejűleg. Mindazonáltal a biztosítói szándéknyilatkozat benyújtásának előírása nem ütközik a Kbt. rendelkezéseibe. Az ajánlatkérő a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-ának megfelelően ugyanakkor nem követelheti meg az ajánlattevőktől (részvételre jelentkezőktől), hogy az ajánlatuk (részvételi jelentkezésük) benyújtásakor élő biztosítási szerződéssel rendelkezzenek az adott építési beruházásra, amely megvalósítására lefolytatandó közbeszerzési eljárás eredménye még kétséges.

5. Különös figyelemmel kell lenni a kiírás pontos megfogalmazására, így például a „felelősségbiztosítás vagy szakmai felelősségbiztosítás” előírása nem elegendő, tekintettel arra, hogy az építési beruházások tekintetében az ajánlattevőként szerződő félnek rendelkeznie kell megfelelő felelősségbiztosítással, annak előírása, illetve mértékének, terjedelmének meghatározása az ajánlatkérő számára kötelező, míg a szakmai felelősségbiztosítás megkövetelésére pénzügyi-gazdasági alkalmasság körében van lehetőség az ajánlatkérőnek.

6. Előzőekhez kapcsolódóan, nem javasolt a korlátlan esetszámú, azaz éves kárlimitet nem tartalmazó biztosítás megkövetelése sem. Ehelyett a káreseményenkénti és az évenkénti kárlimit előírása javasolt a felelősségbiztosításoknál.

7. Fontos hangsúlyozni, hogy a felelősségbiztosítás meghatározása körében nem írható elő szavatossági fedezet, illetve jótállásra vonatkozó kötelezettség, tekintettel arra, hogy a szerződés teljesítésének elmaradásával kapcsolatos igények, illetőleg a szerződés hibás teljesítésével kapcsolatos jótállási és szavatossági igények biztosítékként előírható biztosítékok a Kbt. 134. §-a alapján kerülhetnek kikötésre. A Kbt. 134. §-ának (6) bekezdése alapján a jótállási és a szavatossági, illetve egyéb igények teljesítésére kikötött biztosíték teljesíthető biztosítási szerződés alapján kiállított, készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvényvel, vagyis – amint az az alapfogalmak között már rögzítésre került – a kezesi biztosítás a Kbt. szerinti biztosítékok nyújtásának egyik formája.

8. A nyertes ajánlattevőtől megkövetelt önrész mértékét célszerű forintban (nem csak százalékos arányban) is meghatározni. Ha az önrészt az ajánlatkérő mégis csak százalékos formában kívánja előírni, az a megtérítendő kár összegének 10%-nál kisebb ne legyen, ezáltal ugyanis elkerülhető, hogy a csekély (akár 1000 forintos) kárt is meg kelljen téríteni, felesleges adminisztrációs munkát, és így többletköltséget eredményezve a nyertes ajánlattevőnek és az ajánlatkérőnek.

9. Fontos hangsúlyozni, hogy az ajánlatkérő nem köteles a 322/2015. Korm. rendelet, illetve a Kbt. alapján vagyónbiztosítást előírni.

10. Annak érdekében, hogy a nyertes ajánlattevő megfelelő felelősségbiztosítást kössön, illetve meglévő felelősségbiztosítását megfelelően terjessze ki, az ajánlatkérő határozza meg pontosan a felelősségbiztosítás elemeit (mire terjedjen ki a felelősségbiztosítás, milyen feltételek mellett, önrész mértéke, stb.).

11. Az ajánlattevő által a szerződés teljesítésébe bevonnai kívánt alvállalkozóktól az ajánlatkérő nem kérheti felelősségbiztosítási szerződés megkötését, kiterjesztését, figyelemmel arra, hogy a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a alapján az ajánlattevőként szerződő fél köteles ilyen szerződéssel rendelkezni. Ehhez hasonlóan szakmai felelősségbiztosítás sem követelhető meg az alvállalkozóktól a 321/2015. Korm. rendelet 19. §-ának (1) bekezdése alapján, mely akként fogalmaz, hogy az ajánlattevőnek, illetve a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmassága igazolható – többek között – szakmai felelősségbiztosítás fennállásáról szóló igazolással. Alapvető követelmény, hogy a közbeszerzési eljárásban csak olyan gazdasági szereplő tehet ajánlatot, amely megfelel az alkalmassági követelményeknek (és nem áll kizáró ok hatálya alatt), ajánlatot pedig az ajánlattevő nyújt be [Kbt. 3. § 1. pont].

IV. Speciális – az építési beruházásokhoz kapcsolódó – biztosítási formák

Az alábbi speciális biztosítási formák a beszerzés tárgyának jellegzetességeihez kapcsolódóan a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a alapján írhatók elő az ajánlatkérő által, tekintettel arra, hogy jelen biztosítási formák szintén felelősségbiztosításnak minősülnek.

Szolgáltatói felelősségbiztosítás

A szolgáltatói felelősségbiztosítás segítségével kiterjeszhető a védelem a közbeszerzési eljárásban ajánlatkérő vagyontárgyaiban okozott károkra is, amelyek az általános felelősségbiztosítás esetén nem fedezhetőek. Szolgáltatói felelősségbiztosítás alapján térül a szerződéses partnereknek szerződésszegéssel okozott személyi sérüléses és dologi kár. Azonban ebben az esetben is csak akkor térülnek a károk, amennyiben az okozott kárért a biztosított a fennálló magyar törvények alapján felelőssé tehető, nem térül tehát például a vihar, az árvíz, a földrengés vagy betörés okozta kár. Fontos kiemelni, hogy általában a szerződés tárgyában okozott kárra nem terjed ki a szolgáltatói felelősségbiztosítás, például egy ingatlan felújítására szerződik az ajánlatkérő, az ajánlattevő által az ingatlanban okozott károk a felelősségbiztosítás alapján nem fognak térülni. Amennyiben ilyen fedezet is szükséges, akkor ennek meglétét kifejezetten elő kell írni, és a biztosítási feltételben meglétét külön kell vizsgálni, mert az egyes biztosítók gyakorlata eltérő.

A szolgáltatói felelősségbiztosítást az általános felelősségbiztosítás kiegészítéseként tudja az ajánlattevő megkötni.

Környezetszennyezési felelősségbiztosítás

A környezetszennyezési felelősségbiztosítást az általános felelősségbiztosítás kiegészítőjeként és önállóan is megkötheti az ajánlattevő. Lényegében az általános felelősségbiztosítással megegyező fedezetet nyújt, de a fedezet csak a balesetszerűen bekövetkezett környezetszennyezésekre (talaj, levegő, folyó- és állóvíz) szól, és megtéríti a feltakarítási, semlegesítési költségeket. Környezetszennyezés esetén fontos kiemelni, hogy a felelőség fennállhat, ún. polgári jogi és közigazgatási jogi alapon is. A polgári jogi felelőség, a mások vagyonában, testi épségében, egészségében bekövetkezett károkért való felelőség. A környezetvédelmi törvény ettől elkülöníti a közigazgatási jogi felelőség fogalmát, amely a szabad természeti erőforrásokban (levegő, víz, talaj) okozott károk esetén áll fenn. Ilyen esetben a károsult maga a természet (flóra és fauna) és a környezetvédelmi hatóság lép fel igényérvényesítéssel a károkozó felé. Továbbá előírható az ajánlattevő részére a már ismert szennyeződések továbbterjedéséből eredő károokra, illetve a folyamatos (nem balesetszerű) eseményekre vonatkozó fedezet is.

Az alap fedezet mindig a polgári jogi felelőséggel okozott környezetszennyezés és ehhez lehet kiegészítő feltételként kötni a közigazgatási jogi felelőség körébe tartozó károokra szóló fedezetet.

Szakmai felelősségbiztosítás

A 321/2015. Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés d) pontja alapján alkalmassági követelményként is előírható szakmai felelősségbiztosítás, mely az előzőekben kifejtettek alapján szintén felelősségbiztosításnak minősül. Mindez azt jelenti, hogy az ajánlatkérőnek lehetősége van a szakmai felelősségbiztosítás meglétét alkalmassági követelményként előírni (ebben az esetben az ajánlattevőnek / részvételre jelentkezőnek már az alkalmassága igazolása során meg kell felelnie ennek a követelménynek, vagyis igazoltan rendelkeznie kell a felelősségbiztosítással), ugyanakkor az ajánlatkérő dönthet úgy is, hogy nem írja elő ezt az alkalmassági követelményt. Ez utóbbi esetben viszont a tervezésre és kivitelezésre együttesen irányuló építési beruházások esetében a tervezési tevékenységre (jelen esetben mint az építési beruházás részére) vonatkozó szakmai felelősségbiztosítás meglétét az ajánlatkérőnek már a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a alapján kell az ott meghatározott feltételek szerint előírnia.

A szakmai felelősségbiztosítások közül az építészeti és műszaki tervezés felelősségbiztosítása az a biztosítási forma, amelyet a biztosítók építési beruházásokhoz kapcsolódóan kínálnak.

Biztosított tevékenységnek itt az építmények (épületek, műtárgyak) építészeti-műszaki tervezése minősül. Mindez azt jelenti, hogy a szakmai felelősségbiztosítás, amennyiben az építési beruházás tervezésre és kivitelezésre irányul, a tervezés munkarész tekintetében alkalmassági feltételként előírható. Például a következő szakterületeken: építészeti, belsőépítészeti tervezés; táj- és kertépítészeti tervezés; tartószerkezeti tervezés; épületgépészeti tervezés; épületvillamossági tervezés stb.

Fentiekén túl tervezői művezetésre; felelős műszaki vezetésre; műszaki ellenőri tevékenységre is kiterjeszthetők ezen biztosítások.

Biztosított az ajánlattevő lehet, aki az általa végzett, biztosított tevékenység folytatására a magyar jogszabályok szerint jogosult.

Jellemzően fedezetbe vonhatók a biztosított által jogosan igénybevett alvállalkozó tevékenységéből eredő, a biztosítottat terhelő kártérítési kötelezettségek is.

Azon építési beruházásokhoz kapcsolódó tevékenységek tekintetében viszont, amelyek szakmai felelősségbiztosítás keretében nem biztosíthatóak, a szolgáltatói felelősségbiztosítás áll rendelkezésre.

Összefoglaló

A Közbeszerzések Tanácsa a MABISZ-szal együttműködve azt javasolja, hogy az ajánlatkérők építési beruházások esetén általában összkockázatú vagyoni- és felelősségbiztosítás (C.A.R. vagy E.A.R.) meglétét írják elő. A C.A.R. vagy E.A.R. vagyoni- és felelősségbiztosításnak érvényben kell maradnia a beruházás átadását követő legalább 12 vagy 24 hónapig a szavatosság körében bekövetkező eseményekre (ennél hosszabb idő elteltével nem lehet kétséget kizárólag megállapítani, hogy a kár visszavezethető-e a kivitelező hibájára vagy az üzemeltetési hiba következménye).

Együttes megfelelésre közös ajánlattevők (részvételre jelentkezők) esetén a Kbt. 65. § (6) bekezdése alapján lehetőség van, de kifejezetten az alvállalkozók tekintetében nem fogalmazhatók meg alkalmassági követelmények, és így nem kérhetők külön azt igazoló dokumentumok. Hangsúlyozandó, hogy az alvállalkozók tekintetében alkalmassági követelmény nem írható elő, így a szakmai felelősségbiztosítás megléte (mint a szerződés teljesítésébe bevont alvállalkozókra vonatkozó követelmény) legfeljebb csak szerződéses feltételként érvényesíthető. Ugyanakkor ez nem zárja ki természetesen azt, hogy az ajánlatkérő által az ajánlattevő (részvételre jelentkező) tekintetében előírt pénzügyi-gazdasági alkalmassági feltételnek (a szakmai felelősségbiztosítás megléte)

az ajánlattevő (részvételre jelentkező) adott esetben alvállalkozó bevonásával feleljen meg a Kbt. 65. § (7) bekezdése alapján.

Az építési beruházások általában (változó mennyiségű) tervezési feladatot is tartalmaznak, melyet jellemzően a fővállalkozó által a teljesítésbe alvállalkozóként bevont tervező végez. Ilyen esetekben egyes ajánlatkérők a 322/2015 (X.30.) Korm. rendelet 11. §-a alapján tervezői felelősségbiztosítás meglétét követelik meg, miközben a szerződés fő tárgya kivitelezés és nem tervezői szolgáltatás és a tervezési részfeladatokkal kapcsolatban elegendő fedezetet nyújt a tervező alvállalkozó felelősségbiztosítása. Tervezői felelősségbiztosítás csak tervezőnek adható. A fővállalkozó az egész projektért felel, ahol a tervező alvállalkozó, akitől meg kell követelni a saját jogú tervezői felelősségbiztosítást.